

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 34Csp/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122211316
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122211316.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 2 -

34Csp/76/2022

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava - Ružinov, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovaným 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., 2. D. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., 3. E. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., 4. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Bajerov 98, 082 41 Bajerov, 5. E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., o zaplatenie 1.045,20 EUR spolu s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- 2 -

34Csp/76/2022

- I. Žalobu v celom rozsahu zamietá.
- II. Žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- 7 -

34Csp/76/2022

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 27.12.2022 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 1.045,20 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania (voči žalovanému 1. v rozsahu 19,61 % žalovaných nárokov, voči žalovanému 2. v rozsahu 36,96 % žalovaných nárokov, voči žalovanému 3. v rozsahu 19,61 % žalovaných nárokov, voči žalovanému 4. v rozsahu 19,61 % žalovaných nárokov a voči žalovanému 5. v rozsahu 1,48 % žalovaných nárokov).

1.1. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.11.2016 uzatvoril s dlžníkom A. B., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom C. XX, XXX XX C. (ďalej aj ako „Dlžník“), zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“). Na základe Zmluvy žalobca poskytol Dlžníkovi úver vo výške 3.000,00 EUR (ďalej aj ako „Úver“).

1.2. Dňa 31.8.2019 Dlžník zomrel a na základe unesenia o dedičstve sp. zn. 35D/909/2019 zo dňa 1.10.2020 (právoplatné dňa 1.10.2020) sa dedičmi stali žalovaní (žalovaný 1. podiel dedičstva 19,61 %, žalovaný 2. podiel dedičstva 36,96 %, žalovaný 3. podiel dedičstva 19,61 %, žalovaný 4. podiel dedičstva 19,61 %, žalovaný 5. podiel dedičstva 1,48 %).

žalovaný 2. podiel dedičstva 39,69%, žalovaný 3. podiel dedičstva 19,61%, žalovaný 4. podiel dedičstva 19,61% a žalovaný 5. podiel dedičstva 1,48%). Smrťou Dlžníka prešli všetky záväzky na žalovaných ako dedičov. Dlžník sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie s úhradou splátky č. 34 o viac ako tri mesiace došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok, pričom k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok došlo dňa 4.1.2020.

2. Žalovanému 1. bola žaloba doručená dňa 3.2.2023, žalovanému 2. dňa 25.1.2023, žalovanému 3. dňa 13.2.2023 a žalovanému 4. dňa 25.1.2023, avšak do rozhodnutia vo veci samej sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadrili.

3. Žalovanému 5. bola žaloba doručená dňa 13.2.2023, a ktorý sa k nej vyjadril podaním doručeným súdu dňa 2.2.2023 (vyjadrenie žalovaného 5. k žalobe), pričom uviedol, že je vdovou po Dlžníkovi a ostatní žalovaní sú jej deti. Nikto zo žalovaných nekonal s úmyslom poškodiť žalobcu. Po smrti Dlžníka som nechcela zaťažovať deti a všetky dlhy som platila ja, pričom dlh voči žalobcovi mi popri iných problému unikol. Keď došli výzvy, nezareagovala som včas, aj keď som telefonovala, nepodarilo sa mi so žalobcom spojiť. Žalobca mi kázal reagovať emailom, ale odpoveď som doposiaľ nedostala. Samozrejme, že dlh chcem zaplatiť. Nevieť či ešte je možnosť nejakých splátok, prípadne aj odpustenie úrokov za tie 3 roky omeškania, keďže splácam viac pohľadávok a samozrejme, aj mojich vlastných, nie je naša finančná situácia veľmi priaznivá.

4. Žalobcovi bolo vyjadrenie žalovaného 5. doručené dňa 2.3.2023, avšak právo repliky nevyužil.

5. Súd po podaní žaloby vyzval žalobcu aby súdu uviedol a preukázal (-) spôsob posúdenia schopnosti pôvodného dlžníka splácať spotrebiteľský úver, (-) spôsob preverenia príjmu pôvodného dlžníka (bonitu) pred uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, (-) splnenie zákonných podmienok pre zosplatenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (náležitosti výzvy, doručenie a pod.).

5.1. Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 4.5.2023 uviedol že posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných /navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov o výške príjmov a výdavkov žalovaného, samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie v tzv. negatívnej databáze dlžníkov (obsahuje údaje o osobách porušujúcich svoje záväzky u iných poskytovateľov úverov a pôžičiek). Na základe takto zhromaždených údajov žalobca vykoná ich vyhodnotenie a na základe interne stanovených kritérií rozhodne o schválení / zamietnutí žiadosti. Okrem uvedeného, zákonnou povinnosťou žiadateľa o úver je uvádzať pravdivé a úplné informácie.

5.2. V prípade Zmluvy bola žiadosť o poskytnutie úveru predložená v novembri 2016 a jej súčasťou je analýza bonity. Správnosť a pravdivosť údajov získavaných od žalovaného bola potvrdená aj jeho podpisom. Získané údaje boli v rámci zákonných možností overené: (-) využitím údajov z databázy NRKI (nebankový register klientskych informácií) – overenie existencie záväzkov žiadateľa a v prípade ich existencie aj platobnej morálky v iných spoločnostiach, (-) na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti – overenie databázy odcudzených a stratených občianskych preukazov, (-) na stránkach F., F., F. – kontrola zamestnávateľa (adresa, konkurzy), (-) na stránkach F., G. – kontrola vyhlásených konkurzov (klient).

5.3. Zamestnávateľ TALO s.r.o. a výška deklarovaného príjmu v sume 747,04 EUR bola preverená prostredníctvom výplatných pásov, výpisu z účtu. Celková výška záväzkov žalovaného bola spolu 539,00 EUR: (-) minimálne životné výdavky vo výške 170,00 EUR, (-) výdavky na deti vo výške 140,00 EUR, (-) iné splátky pôžičiek a úverov vo výške 125,00 EUR, (-) ostatné výdavky vo výške 104 EUR. Z vyššie uvedeného vyplývalo že voľné zdroje žalovaného (ako rozdiel medzi príjmom a výdavkami) predstavujú spolu sumu 208,04 EUR.

6. V zmysle § 177 ods. 1 v spojení s § 297 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) súd na prejednanie tohto sporu nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 12.10.2023 (ďalej aj ako „Pojednávanie“).

7. Z písomných vyjadrení strán, Pojednávaní a vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

7.1. Medzi žalobcom a Dlužníkom bola uzatvorená Zmluva, na základe ktorej bol Dlužníkovi poskytnutý Úver vo výške 3.000 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach po 103,40 EUR, v počte splátok 42, a to až do celkovej sumy Úveru vo výške 4.342,80 EUR, pričom prvá splátka bola dohodnutá na deň 1.1.2017. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 22,22 % a RPMN bola vo výške 24,35 %. V Zmluve bolo dohodnuté aj poisťné schopnosti splácať úver vo výške 28,65 EUR/mesačne. Splátka s Úverom tým pásom predstavovala mesačne spolu splátku vo výške 132,05 EUR.

7.2. Z vyjadrenia žalobcu a prehľadu splátok a úhrad mal súd taktiež za preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi titulom poskytnutého Úveru a poistenia celkovo 33 splátok, a teda sumu v celkovej výške 4.357,65 EUR. Suma vo výške 3.412,20 EUR zodpovedá splátkam titulom Úveru a suma vo výške 945,45 zaplatenému poisťnému.

7.3. Oznámením o zosplatnení zo dňa 15.12.2029 žalobca oznámil Dlužníkovi, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 34, 35, 36, na základe Zmluvy. Suma omeškaných splátok je spolu 396,15 EUR. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke je 74 dní. V prípade, ak sa dostanete do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok si budeme môcť uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie (pokiaľ už neboli v plnom rozsahu uplatnené). Stratíte tým výhodu splátok a celý dlh budete povinný zaplatiť naraz. Oznámenie bolo prevzaté dňa 20.12.2019 manželkou Dlužníka, teda žalovanou 5.

7.4. Z Unesenia Okresného súdu Prešov č. k. 35D/909/2019 zo dňa 1.10.2020 vyplýva, že Dlužník zomrel dňa XX.X.XXXX a jeho dedičmi sa stali žalovaní (žalovaný 1. podiel dedičstva 19,61 %, žalovaný 2. podiel dedičstva 39,69%, žalovaný 3. podiel dedičstva 19,61%, žalovaný 4. podiel dedičstva 19,61% a žalovaný 5. podiel dedičstva 1,48%).

7.5. Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný v Zmluve uviedol výšku jeho čistého mesačného príjmu a výšku jeho mesačných výdavkov. Výšku deklarovaného príjmu v sume 747,04 EUR žalobca preveril prostredníctvom výplatných pásov a výpisu z účtu. Celková výška záväzkov žalovaného bola podľa žalobcu spolu 539,00 EUR: (-) minimálne životné výdavky vo výške 170,00 EUR, (-) výdavky na deti vo výške 140,00 EUR, (-) iné splátky pôžičiek a úverov vo výške 125,00 EUR, (-) ostatné výdavky vo výške 104 EUR.

8. Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy platné a účinné k dňu vyhlásenia tohto rozsudku, ak ďalej nie je uvedené inak (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 52 Občianskeho zákonníka, (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd takto vec právne posúdil a rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

10. Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a Dlužníka založený titulom Zmluvy ako vzťah spotrebiteľský (a aj na to nadväzujúci vzťah medzi žalobcom a žalovanými), a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

11. Súd považoval Zmluvu za platné uzatvorenú, avšak dospel k záveru, že žalobca si neslnil povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou.

12. Žalobca posúdil schopnosť Dlužníka splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný v Zmluve uviedol výšku jeho čistého mesačného príjmu a výšku jeho mesačných výdavkov.

13. Žalobca bral v úvahu výšku čistého príjmu Dlžníka v sume 747,04 EUR, avšak časť z tejto sumy vo výške 290 EUR pripadá na diéty. Diétou pritom má žalobca na mysli v zmysle predložených výplatných pásov cestovnú náhradu zamestnanca podľa pracovnoprávných predpisov. Podľa názoru súdu túto položku nemožno zahrnúť medzi príjmy dlžníka, nakoľko nejde o mzdu, ale ide o osobitný nárok v zmysle zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov. Na účely posúdenia bonity podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch by tým pádom táto zložka nemala byť braná ako príjem dlžníka. Na základe takto uvedeného potom súd ustálil, že čistý príjem Dlžníka by mal byť vo výške 410 EUR.

14. Žalobca ďalej uviedol, že celková výška záväzkov Dlžníka bola vo výške 539 EUR a pozostávala z týchto zložiek: (-) minimálne životné výdavky vo výške 170,00 EUR, (-) výdavky na deti vo výške 140,00 EUR, (-) iné splátky pôžičiek a úverov vo výške 125,00 EUR, (-) ostatné výdavky vo výške 104 EUR. Sumy životného minima pre rok 2016 zverejnené Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR sú však nasledovne: (-) 198,09 EUR mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu a (-) 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa. Berúc do úvahy sumy životného minima pre rok 2016 a ostatné výdavky uvedené žalobcom, tak celkové výdavky Dlžníka predstavujú sumu vo výške 607,93 EUR. Táto suma je pritom vyššia, ako celkové príjmy dlžníka. V nadväznosti na takto uvedené potom súd dospel k záveru, že žalobca si neslil povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou.

15. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom žalobca povinný pred uzatvorením Zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytol Úver, jeho Výšku, príjem žalovaného a aj účel Úveru.

16. Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať, napríklad predpokladaný príjem a podobne. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa pritom vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napríklad možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a podobne. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživováciu podobnosť a podobne. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

17. Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

18. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca nesprávne určil výšku príjmu Dlžníka, ako aj jeho výdavky. Žalobca taktiež už ďalej nezískaval informácie zo žiadnych iných relevantných zdrojov. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potom zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného žalobca nepostupoval.

20. Bolo pritom základnou povinnosťou žalobcu vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým žalobca posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver.

21. Napokon súd vyhodnotil predčasné zosplatenie Úveru ako neúčinné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je zákonným dôsledkom porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou aj to, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

22. Zároveň súd nepovažoval Oznámenie o zosplatení zo dňa 15.12.2029 ako platné a účinne zosplatenie Úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko v predmetnom oznámení žalobca len upozorňuje na možnosť využitia práva podľa citovaného ustanovenia a neuplatňuje ho. Taktiež predmetné oznámenie bolo Dlžníkovi doručené až dňa 20.12.2019, keď došlo k jeho prevzatíu manželkou Dlžníka (žalovaným 5.). V čase doručovania predmetného oznámenia pritom dlžník už nežil, a teda ani neexistoval spôsobilý adresát právneho úkonu, resp. spôsobilý adresát právneho úkonu s právnou subjektivitou.

23. V nadväznosti na vyššie uvedené teda súd dospel k záveru, že Úver je potrebné v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaní by teda mali za použitia vyššie spomenutej zákonnej fikcie (očistenia Úveru od úrokov a poplatkov) žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého Úveru, t. j. sumu v celkovej výške 3.000 EUR. Dlžník doposiaľ zaplatil žalobcovi sumu v celkovej výške 4.357,65 EUR, pričom suma vo výške 3.412,20 EUR zodpovedá splátkam Úveru a suma vo výške 945,45 zaplatenému poistnému. Z takto uvedeného potom vyplýva, že Dlžník, resp. žalovaní nemajú žiaden dlh voči žalobcovi.

24. Na doplnenie súd uvádza, že Dlžník pri všetkých uhradených splátkach platil aj poistné, pričom dokopy zaplatil poistné vo výške 945,45 EUR. Poistné bolo dojednané aj pre prípad straty života Dlžníka. V predmetnom poistnom vzťahu pritom žalobca vystupoval ako poistník, ktorý inkasoval poistné od dlžníka a poukazyval ho poisťovateľovi. Po tom, čo mal žalobca vedomosť o smrti Dlžníka, tak žiadnym spôsobom neinformoval dedičov, teda žalovaných, resp. nevykonal žiaden úkon smerujúci k možnosti získať poistné plnenie od poisťiteľa. Na strane druhej vymáhal zvyšok dlhu od dedičov (žalovaných). Bol to pritom žalobca, ktorý mal vedomosť o poistnom vzťahu, ktorý tento poistný vzťah aj dojednal, pričom poistenie smerovalo práve k schopnosti splácať Úver. Dlžník pritom do dňa jeho smrti riadne a včas plnil svoje povinnosti zo Zmluvy a Úveru (uhrádzal včas splátky a poistné). Vzhľadom na všetky okolnosti potom uvedené konanie žalobcu považuje súd za rozporné s dobrými mravmi.

25. Z vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval žalobu za nedôvodnú a neopodstatnenú, a teda ju v celom rozsahu zamietol.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady úspechu v spore. Úspech žalovaných predstavoval plný úspech, a preto by mali žalovaní vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nakoľko však žalovaným žiadne trovy konania nevznikli, tak súd im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

- 2 -

34Csp/76/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda

môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu tohto rozsudku je možné vykonať podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.